

Universitätsbibliothek Wuppertal

Aristophanis Comoediae Undecim

Graece Et Latine, Ad fidem optimorum Codicum MSS. emendatae cum nova octo Comoediarum interpretatione Latina, & notis ad singulas ineditis Stephani Bergleri nec non Caroli Andreae Dukeri ad quatuor priores. Accedunt Deperditarum Comoediarum Fragmenta, A Theod. Cantero Et Gul. Coddæo Collecta, ...

Aristophanes

Lugduni Batavorum, MDCCLX

Actus quarti scena tertia

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1094](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1094)

- Οἷ' ἐμοὶ τρέφε)
 Τοῖσδ' ἐν δώμασι παῖς,
 Ἀμφήκη γλώττη
 1160 Λάμπων, ὡς βολ' ἐμὸς,
 Σωτῆς δόμοις, ἐχθροῖς ἀνιαρὸς,
 Λυσανίας πατρῶων μεγάλων χακῶν
 Ὅν χυλεσον τρέχων
 Ἐνδοθεὶ ὡς ἐμέ.
 1165 ὦ τέκνον, ὦ παῖ, παῖ,
 Ἐξελθ' οἴκων.
 Αἶε σὺ πατρός.
 ΣΩΚΡ. Ὅδ' ἐκείν' ἀνήρ.
 ΣΤΡ. ὦ φίλ', ὦ φίλ'.
 1170 ΣΩΚΡ. Ἀπιθι σὺ λαβῶν.

ACTUS QUARTI

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗΣ, ΦΕΙΔΙΠΠΙΔΗΣ.

- Ἰὼ, ἰὼ, τέκνον.
 1175 Ἰῶ, ἰῶ.
 Ὡς ἠδομά σε ὡρῶτα ἢ χροῖαν ἰδῶν.
 Νῦν μὲν γ' ἰδεῖν εἰ ὡρῶτον ἐξαρητηκός,
 Κάντιλογικός, ἢ τὸ τῆς πύργου
 Ἀτεχνῶς ἐπανθει, τὸ, τί λέγαις σὺ; ἢ δοκεῖν.
 Ἀδικῶντ' ἀδικεῖσθ', ἢ χακῶν γῆντ' οἶδ' ὄν.
 Ἐπὶ ἔσπερσώπε τ' ἐπὶ Ἀπικὸν βλέπῃ.
 Νυῦν ἔν ὅπως σόσης μ', ἐπεὶ καπώλεσας.
 1180 ΦΕΙΔ. Φοβεῖ δὲ δὴ πῆ; ΣΤΡ. Τί' ἐνλω τε ἢ νέαν.
 ΦΕΙΔ. Ἐμὲ γὰρ ὄβρι ἢ νέαν πῆς ἡμέρα;
 ΣΤΡ. Εἰς ἣν γὰρ θῆσειν τὰ ἀρυτανεῖα Φασί μοι.
 ΦΕΙΔ. Ἀπολῶντ' ἀρ' αὐτ' οἱ θέντες· ἢ γ' ἔσθ' ὅπως.
 Μί' ἡμέρα γέναιτ' ἀν' ἡμέραι δύο.

ΣΤΡ.

vf. 1162. Λυσανίας] Alias est nomen proprium viri; sed hic alludit ad etymologiam. Sic Ἀριστομάχη in Thesmoph. vf. 826. & Στρατομένη & Εὐβέλη ibid. paulo post. & Λυσιφράδα in Lyssitrate vf. 1110.

vf. 1165. & seq. ὦ τέκνον] Euripides in Hecuba vf. 173. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, δυσαναστάτας ματέρ', ἐξελθ' οἴκων· αἶε ματέρ' αὐτῶν, ὦ τέκνον.

vf. 1169. ὦ φίλ'] Sophocles Oedipo Coloneo vf. 1698.

- Talis mihi educatur
 In istis aedibus filius,
 Ancipiti lingua
 1160 Micans, columnen meum,
 Conservator domus, inimicis gravis, (hostibus infestus)
 Profligator paternarum curarum & magnarum molestiarum;
 Quem evoca ocyus
 Foras ad me.
 1165 O fili, ô fili, fili,
 Egredere domo.
 Audi patrem *vocantem*.
 SOCR. Hic vir ille est.
 STR. O amice, ô amice!
 1170 SOCR. Accipe eum ad te & abi.

SCENA TERTIA.

STREPSIADES, PHIDIPPIDES.

- STR. Io! Io! mi fili.
 Iu! Iu!
 Ut laetor cum primum colorem tuum intueor:
 Nunc facies indicat te paratum primo ad negandum,
 1175 Deinde ad contradicendum: & istud vernaculum
 Revera in te apparet & viget: *nempe*: quid ais? item: videri
 Illum injuriam accepisse, qui alteri intulerit, &, fat scio, malefecerit.
 In vultu etiam tuo inest Atticus adspectus. (obtutus)
 Nunc ergo da operam ut me conserves, quia perdidisti etiam.
 1180 PH. Quid ergo times? STR. Veterem & Novum diem.
 PH. Quis autem est ille vetus & novus dies?
 STR. In quem se ajunt mihi deposituros prytanea.
 PH. Peribunt ergo qui deposuerint; non enim potest fieri.
 Ut unus dies biduum sit.

STR.

1698. α πάτερ, ὦ φίλῳ. Idem in Oedipo Tyranno
 v. 1330. ἰὸ φίλῳ, σὺ μὲν ἰσὺς ἐπίπαιλῳ ἐπι μόνιμῳ.
 v. 1178. βλάτῳ.] Talis vox est ἐκ κλίτῳ apud
 Scholiastem Aeschylt in Prometheus ad v. 490. ubi
 Poëta utitur simili voce κλίτῳ, quam exponit Scholia-
 stes: κλίτῳ, παρὰ τὸ κλίω, ὡς κλίτῳ κλίτῳ. Οἱ χλίται
 τὸ κλίτῳ αὐτὸς ἔχων. Vide notata in Lystr. v. 707.
 ad vocem πρῶτῳ,
 B b 3

- 1185 ΣΤΡ. Οὐκ ἂν γένοιτο; ΦΕΙΔ. Πᾶς γὰρ, εἰ μήτε γ' ἄμα
 Αὐτὴ γένοιτο γραῦς τε καὶ νέα γυνή;
 ΣΤΡ. Καὶ μὴδ' ἐνόμισα γ'. ΦΕΙΔ. Οὐ γ', οἴμαι, τ' νόμος
 Ἴσασι δὲ θῆσ' ἄ, π νοεῖ; ΣΤΡ. Νοεῖ δὲ τί;
 ΦΕΙΔ. Ὁ Σόλων ὁ παλαιὸς ἦν Φιλόδημος ἢ Φύσιν.
 1190 ΣΤΡ. Τὴν μὲν ἐδὲν πᾶσι παρθεῖς ἐνὶ τε καὶ νέαν.
 ΦΕΙΔ. Ἐκεῖν' ἐν τ' κλησὶν εἰς δὴ ἡμέρας
 Ἔθηκεν, εἰς τε πᾶσι ἐνὶ τε καὶ νέαν,
 Ἴν' αἱ θῆσεις γίγνοιτο τῆ νυμφεύει.
 ΣΤΡ. Ἴνα δὴ τί πᾶσι ἐνὶ τε παρθεῖσθαι; ΦΕΙΔ. Ἴν', ὦ μέλε,
 1195 Παρόντες οἱ φθύροντες ἡμέρα μᾶ
 Πρώτερον, ἀπαλλάτθωμεν ἐκόντες· εἰ δὲ μή,
 Ἔσθην ὑπανιδῶντο τῆ νυμφεύει.
 ΣΤΡ. Πᾶς ἔδ' ἔρχομαι δὴ τῆ νυμφεύει.
 Ἀρχαὶ τὰ κρυπταῖ, ἀλλ' ἐπὶ τε καὶ νέαν;
 1200 ΦΕΙΔ. Ὅσον οἱ παρθεῖσθαι γ' ἴσθ' ἴσθ' μοι παθεῖν,
 Ἴν' ὡς τάχιστα τὰ κρυπταῖ ὑπελοίατο,
 Διὰ τῆτο παρθεῖσθαι ἡμέρα μᾶ.
 ΣΤΡ. Εὐγ', ὦ χακοδῶμονες, τί κἀθ' ἄβελτεροι,
 Ἡμέτερα κέρδη τ' σφῶν, ὄντες λίθοι,
 1205 Ἀειθμὸς, παρθεῖσθαι, ἄλλως ἀφορῆς νεκασμῶν;
 Ὄτ' εἰς ἐμαυτὸν, καὶ τ' ὑὸν τετονί,
 Ἐπ' ὀτυχίαισιν ἀγέρον μὲγκώμιον.
 Μάχας ὦ Σπυριάδες,
 Αὐτὸς τ' ἔφους ὡς σφῶν,
 1210 Χ' οἶον τ' ὑὸν ἐκπεφύεις;
 Φήσῃσι δὴ μ' οἱ φίλοι,
 Χ' οἱ δημόται ζηλῶντες,
 Ἡνὶκ' ἂν σὺ νικᾷς λέγων τὰς δίκας.
 Ἄλλ' εἰσαγαλὼν σε βύλομαι
 1215 Πρωτόν ἐπίστασθαι.

vf. 1189. Σόλων] Solonis Legislatoris Atheniensium facit mentionem etiam in Avibus vf. 1659. ἔρω δὲ δὴ καὶ τ' Σόλωνος σοὶ νόμον.

vf. 1194. Ἴνα δὴ τί] In Pace vf. 403. Ἴνα τί δὲ σφῶντο δράτον. Vid. in Ecclef. vf. 717.

vf. 1200. Οἱ παρθεῖσθαι] Athenaeus IV. p. 171. προφύσιν dicit vocari προγύσιν, πραγμασιωτοrem. & adducit Comici locum; sed, quod notandum, dicit esse ἐν ταῖς προτέραις Νεφέλαις. Quasi vero non extet in illis quas habemus Posterioribus Nubibus.

vf. 1203. Τί κἀθ' ἄβελτεροι;] In Ranis vf. 1014. τῆσ' δ' ἄβελτεροῦτεροι κερνήτες Μαμμυκαῖοι καὶ Μελιτῆσαι κἀθ' ἄβελτεροι. In Ecclef. vf. 297. ἡλίθιον κἀβελτερον.

vf. 1204. Ὅντες λίθοι] Terentius in Hecyra Act. II. sc. i. quae me omnino lapidem haud hominem putas.

vf. 1205. Ἀειθμὸς] Euripides in Heraclidis vf. 997. εἰδῶς μὲν ἐν ἀειθμῶν, ἀλλ' ἐπιτύχμας ἀνδρ' ὄντα τ' εὖ παῖδα. Quod scirem, non numerum, sed vere virum esse tuum filium. Horat. Nos numerus sumus & fruges consumi nati. Etiam de aliis rebus, non tantum de homine;

- 1185 STR. Ne fiat sane. PH. Nam quo pacto? nisi simul
Eadem mulier & vetula sit & juvencula?
STR. Atqui lex ita fert. PH. Non enim, ut ego puto, legem
Intelligunt recte. STR. Quis ergo est sensus legis?
PH. Solon ille antiquus erat ingenio populari.
- 1190 STR. Hoc quidem nihil facit ad veterem & novum diem.
PH. Ille igitur citationem in duos dies
Constituit; in veterem & novum,
Ut prytanea deponerentur novilunio.
STR. Cur itaque veterem addidit? PH. Ut
- 1195 Adfint rei uno die
Prius, & sponte se a litibus dissolvant, re composita; sin minus
Ut mane, ipso novilunio acrius postulentur.
STR. Quid? an non accipiunt itaque novilunio
Magistratus prytanea, verum die vetere & novo?
- 1200 PH. Idem enim mihi facere videntur, quae praegustatores,
Ut quam celerrime prytanea raperent;
Propterea uno die prius occuparunt (praegustarunt)
STR. Bene sane. Sed vos miseri, quid fedetis stolidi,
Qui estis nobis lucrum, cum fitis lapides,
- 1205 Numerus, oves, amphorae temere coacervatae?
Quare in me ipsum & filium istum
Ob hanc felicitatem canendae sunt mihi laudes.
O beate Strepsiades
Quam & ipse es sapiens,
- 1210 Et qualem filium educas!
Talem utique me praedicabunt amici
Et populares admirabundi,
Quando tu causas viceris *in foro* perorando.
Sed introductum te volo
- 1215 Prius convivio excipere.

mine; ut apud Sophoclem in Oedipo Coloneo vs. 374.
πάντ' ἐκ ἀριθμῶν ἐσιν, πάσις λόγος, ἀλλ' ἕγω δὴνὰ.
Haec non numerus sunt verborum, pater, sed res atroces.
Vid. Not. seq.

Ibid. Ἀριθμῶς, πρόβατ' ἄλλως.] Euripides in Troadi-
bus vs. 476. ἀριστόν' ἰγναμῶν σίκα, ἐκ ἀριθμῶν ἄλ-
λος ἀλλ' ὀπιστάτος Φρυγῶν. Praestantissimos peperit fi-
lios, non sic temere numerum, sed excellentissimos Phry-
gum. ubi vid. not. Barnes. Oves etiam dici homines sto-
lidos notum est, & aliquid notavi ad Plutum vs. 292.

Oves aureo vellere operatas Demosthenes appellavit af-
vites, & rudes, ut auctor est Galenus, Susroria ad
artes cap. III. Quod Laërt. Diog. Cynico tribuit.

Ibid. Νῆρασις] Glossae: νάσσα, farcio. unde fut. I.
νάσσα, ut a πλάσσα, πλάσσα. Perf. act. νήσσα. Pass. νή-
σσαμαι. In Ecclef. vs. 836. πρῆσιζα — ἰπιννασμίνα
ἀγαθῶν ἀπάντων. Suidas: νάσσιν, πικρὸν, πλῆρες, μέσθον.
vs. 1211. Φήσσει] In Pace vs. 915. σωτῆς γὰρ ἀπα-
σιν ἀνθρώποις γένησθαι. Deinde alter: φήσσει, τί δὴσ'
ἰπιδῶν ἰκπίης οἴνα λιπασθῆν;

SCENA